



Javorniški Mesečnik



Interno glasilo Astronomskega Društva Javornik

Letnik II, Številka 8, Avgust 2001

Pozdravljeni!

V naslednjih dveh mesecih bo naše društvo organiziralo dva velika dogodka: avgusta mladinski astronomski tabor in septembra mednarodno meteorsko konferenco. Na tabor je trenutno prijavljenih 22 udeležencev, na konferenco pa že čez 50 gostov iz tujine. Organizatorjem obeh prireditev želim čim manj zapletov, udeležencem, da bi se imeli skrajno dobro, vsem ostalim pa čim več lepih opazovalnih noči.

Aram, aram.karalic@yahoo.com

**DRUŠTVENA SOBA JE
JULIJA IN AVGUSTA
ZAPRTA!**

Srečanje astronomov Alpe Adrija

Srečanje astronomov Alpe Adrija, 3.6.2001, je organiziralo Astronomsko društvo iz mesta Talmassons (blizu Palmanove v Italiji).

Srečanja se je udeležilo 12 društev iz Slovenije (3), Hrvaške (2) in Italije (7).

Predstavniki društev so kratko poročali o svojem delu v preteklem letu in o bodočih načrtih.

Predsednik združenja AA, gospod Corelli je imel uradni nagovor, nato je imel kratko predavanje o spektroskopiji zvezd

1. Udeleženci AD-Javornik: Mihaela in Gabi Triglav, Stane Slavec, Miha in Andrej.

Za naše društvo je Mihaela Triglav poročala o opazovanju Leonidov v preteklem letu ter o IMC (mednarodna meteorska konferenca), katero organiziramo v septembru. Na oglasni deski smo imeli prijavnico za IMC in prospekt kraja srečanja-Cerkna z okolico.

2. UAD iz Ljubljane sta predstavljala Andrej Mohar in Tina. Predstavila sta delovanje mednarodnega astronomskega tabora IAYC, ki bo julija in avgusta v Bovcu.
3. Astronomsko društvo iz Reke je predstavilo izgradnjo novega observatorija s teleskopom LX200 16 col.
4. Astronomsko društvo Višnjan-Hrvaška, g. Korado je imel kratko predavanje o svetlobnem onesnaževanju na področju Hrvaške in Slovenije, povezano z državno zakonodajo. Na hrvaškem

sodelujejo skupaj z ornitološkimi društvi za zmanjšanje svetlobne onesnaženosti nočnega neba. Podobna sodelovanja imajo tudi ponekod v Evropi in ZDA. Omenil je tudi, da bo njihov observatorij z 1 m teleskopom končan predvidoma čez 18 mesecev.

5. Astronomsko društvo Nova Gorica je predstavil Uroš Čotar. Svojega observatorija še nimajo, zato sodelujejo z Javornikom .
6. AD-Trieste je predstavil g. Furio. Imeli so opazovanje Leonidov 2000 na Kamenjaku-Hrvaška. Ustanovili so tudi kulturni krožek astronomov v Trstu.
7. AD-Fara v bližini Trsta. Že več let odkrivajo asteroide v bližini Zemlje. Sodelujejo z društvi iz ZDA-Arizona. Trenutno imajo 136 potrjenih asteroidov.
8. AD-Remenzaco, opazujejo prekrivalne spremljivke, trenutno zaključujejo 2 letni program opazovanj.
9. AD-Pordenone, imajo 500 članov. Delujeta dve grupi in to za opazovanje Meseca in Sonca. Imajo 40 cm teleskop.
10. AD iz Pordenoneja so predstavili svoja meteoroška opazovanja, katera izvajajo na observatoriju. V lanskem letu so izmerili najvišjo hitrost burje 163 km/uro.
11. AD-Talmasson Predstavili so opazovanja kometov v lanskem letu. Za ta opazovanja uporabljajo 20 cm teleskop in CCD kameri ST 7 in ST 9, imajo pa tudi program z bazo podatkov za iskanje Supernov .

Po zaključnih predavanjih smo si ogledali njihov nov observatorij na obrobju mesta Talmassons. Observatorij še ni dokončan. Ima 4 m kupolo na motorni pogon s stavbo. Nadmorska višina je 34 m. Pravokotna stavba ima vso vzhodno steno poslikano s ekvatorialno sočno uro. To jim je naredil slikar po predhodnih meritvah in oznakah na steni. Pod sončno uro smo naredili tudi nekaj fotografij.

Stane, stane@nettaxi.com

Kratko poročilo o IMC

Na Mednarodno meteorsko konferenco IMC 2001, ki bo od 20. do 23.9. v hotelu Cerkno, je trenutno 53 prijavljenih udeležencev, ki prihajajo vsi iz tujine. Kot

MESEČNEGA SESTANKA AVGUSTA NI!

zanimivost lahko omenimo od kod so najbolj oddaljeni gosti: Kanada, Argentina, Japonska. Razen organizatorjev se udeleženci iz Slovenije še niso prijavi na konferenco. Vsi zainteresirani imate še vedno možnost, da se prijavite na konferenco. Za slovenske udeležence bomo še vedno pustili nižjo tarifo 200 DEM, kljub temu da je prvi rok za prijavo že potekel. Če želite konferenco obiskati samo za kak dan je dnevna cena 120 DEM.

Prijavite se na mtriglav@yahoo.com, vabljeni!

Mihaela, mtriglav@yahoo.com

Pridruži se nam pri opazovanju meteorjev!

Meteorska opazovanja so edina astronomska opazovanja za katera ne potrebuješ nobene drage opreme — meteorje lahko namreč opazuješ že s prostimi očmi! Zato te vabim, da se nam pridružiš na enem izmed naslednjih opazovanj.

Če se nam želiš pridružiti, se mi čimprej oglasi!

Mihaela, mtriglav@yahoo.com

Planeti v avgustu

Merkur avgusta ni viden. ★ **Venera** avgusta v ozvezdju Dvojkov vzhaja okrog treh zjutraj. ★ **Mars** je viden v prvi polovici noči. V ozvezdju Škorpijona sprva zahaja okrog enih zjutraj, konec meseca pa zaide že okrog polnoči. ★ **Jupiter** v ozvezdju Dvojkov sprva vzhaja okrog treh zjutraj, nato pa vedno bolj zgodaj; konec meseca vzide okrog pol dveh. ★ **Saturn** je v ozvezdju Bika viden v drugi polovici noči. V začetku meseca vzhaja okrog pol dveh, nato pa vedno bolj zgodaj; konec meseca vzide že pred polnočjo. ★ **Uran** je v ozvezdju Kozoroga viden vso noč.

Luna: ščip 4.8., zadnji krajec 12.8., mlaj 19.8., prvi krajec 25.8.

12. avgusta nastopi meteorski roj Perzeidov s 120 utrinki na uro.

Urška, urska_pajer@usa.net

Pridruži se nam pri opazovanju spremenljivk!

Vabim vse, ki vas zanima opazovanje spremenljivk, da se nam pridružite. Opazovanje spremenljivk na zahteva veliko opreme, dovolj je že navaden binokular (npr. 7×50). V društvu pa je seveda na voljo precej boljša oprema, s katero lahko naredite res dobre in uspešne meritve.

Če bi se nam rad pridružil, se mi čimprej oglasi!

Marko, marko_pust@yahoo.com

Meteorji v avgustu

1 Perzeidi – PER

Perzeide bo letos motila zelo zgodaj vzhajajoča Luna, ki je v fazi zadnjega krajca dne 12.8. Aktivni so od 17.7. do 24.8. z vrhuncem 12.8. ob 14^h UT in 17^h UT (nedelja) z ZHR-jem prvega okrog 110 in drugega od 0 do 100. Zadnji maksimum v letu 2000 skoraj ni viden, kar nam kaže na izginjajoč vpliv svežega materiala, ki smo ga videvali v letih blizu kometovega (109P/Swift-Tuttle) prehoda skozi priončje. Radinat teh srednje hitrih meteorjev se nahaja na $\alpha = 46^\circ$ in $\delta = +58^\circ$.

2 δ Akvaridi – NDA in SDA

Južni δ Akvaridi (SDA) so aktivni od 12.7. do 19.8., vrhunec dosežejo 27.7. (petek) z ZHR 20. Takrat se njihov radiant nahaja na $\alpha = 339^\circ$ in $\delta = -16^\circ$. Luna pa je v prvem krajcu.

Severni δ Akvaridi (NDA) pa so aktivni od 15.7. do 25.8. in dosežejo vrhunec 8.12. (sreda) z ZHR 4 na $\alpha = 335^\circ$ in $\delta = -5^\circ$. Močno jih bo motila Luna, saj je 4.8. polna.

3 ι Akvaridi – NIA in SIA

Severni ι Akvaridi (NIA) so aktivni od 11.8. do 31.8. z vrhuncem 19.8. in ZHR 3 na $\alpha = 327^\circ$ in $\delta = -6^\circ$. Znani so po velikem številu predvsem šibkih predstavnikov. V opazovanjih med leti 1988 in 1995 so opazili podobno število meteorjev kot ob maksimumu se nekaj dni po predlaganem datumu.

Južni ι Akvaridi (SIA) so aktivni od 25.7. do 15.8., z maksimumom ravno na polno Luno 4.8.

4 κ Cignidi – KCG

Aktivni so med 3.8. in 25.8., z vrhuncem 17.8. (petek), ko ZHR doseže 3. Njihov radiant se nahaja v bližini ekliptičnega pola v Zmaju na $\alpha = 286^\circ$ in $\delta = +59^\circ$. Občasno lahko vidimo tudi kašnega zelo svetlega predstavnika teh počasnih meteorjev. Luna samega maksimuma letos ne bo motila saj je 19.8. v mlaju.

Mihaela, mtriglav@yahoo.com

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejema ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE ZADNJI TOREK V MESECU OB 19^h** / prispevkov ne lektoriramo